

Obvodné kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
40. ročník, školský rok 2011/2012
Písomný test pre kategóriu I – ZŠ (5. ročník)
Monotematická a teoretická časť - úlohy

Név:

Iskola és osztály:

Elért pontszám:

1. *A nyomda ördöge a sivatagokról szóló újságcikkben hat szót elírt. (Minden mondatban egyet.) Keresd meg, húzd alá, és helyettesítsd a megfelelő szóval a hibás szavakat.

A szubtrópusi sivatagok a Föld leghidegebb helyei. Főképpen az egyenlítő környékén keletkeznek, ahol a magasból leszálló levegő felmelegszik és kiszárad. Ezért itt nagyon gyakran esik. A sivatagokban időszakos folyómedrek is megtalálhatók, amelyeket passzátnak nevezünk. A sivatagokban az életkörülmények a homokdűnéken a legjobbak. Ezek kis kiterjedésű, termékeny területek, ahol főleg kókuszpálmát termesztenek.

2. *A következő kifejezéseket sorold be a megfelelő csoportba:

tajga, feketeföld, préri, podzol

sztyepp:

tűlevelű erdő:

3. Az alábbi mondatokban pótolj a helyes kifejezéseket.

A Föld egyetlen természetes égi kísérője a(z) A 16. században a lengyel csillagász,, bebizonyította, hogy a Föld két alapvető mozgást végez: forog körül és kering körül.

4. Alkoss helyes párokat:

1 a Föld sugara

A 6 óra

2 a Föld távolsága a Naptól

B 27 nap és 8 óra

3 a Hold Föld körüli pályájának időtartama

C 150 millió kilométer

4 a dagály és az apály közötti időtartam

D 6378 kilométer

A helyes párok: 1 -, 2 -, 3 -, 4 -

5. A táblázatban található szótagokból alkoss fogalmakat, és írd őket a megfelelő meghatározások mellé.

DÉL	E	RÖK	TŐ
VÉ	KÖ	GYEN	TŐ
LÍ	NUSZ	ÜS	KÖS

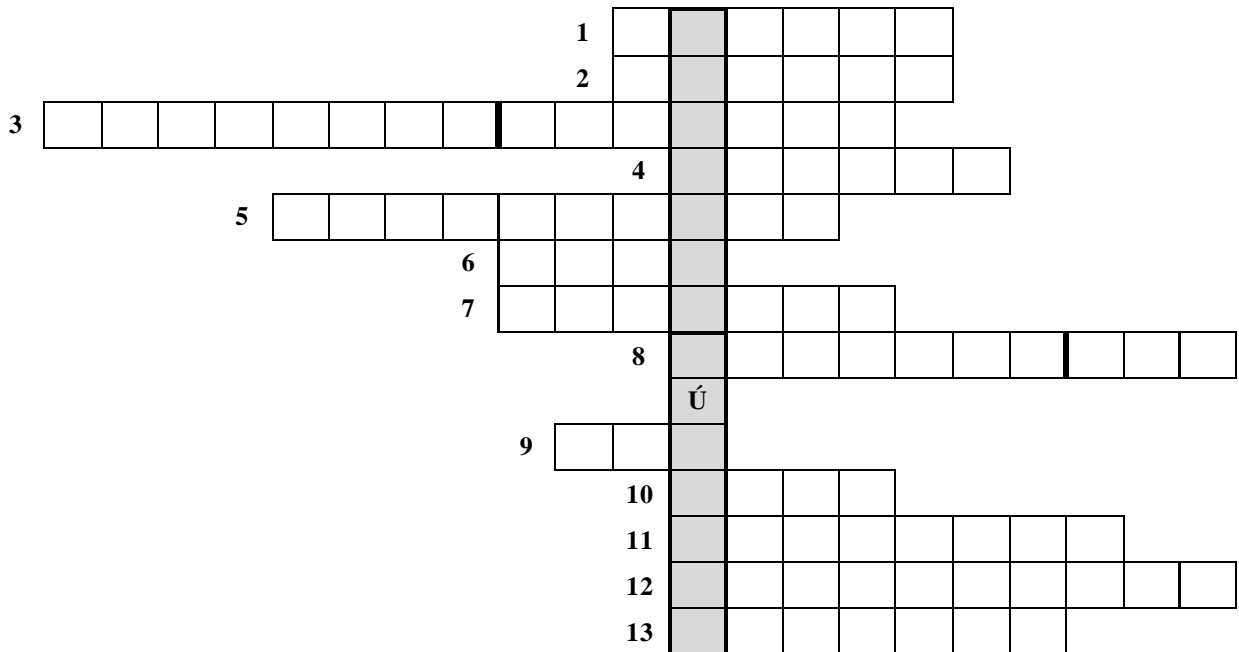
a) Az azonos delelési időt összekötő vonalak:

b) Kisebb, szabálytalan alakú, Nap körül keringő égitest:

- c) A leghosszabb szélességi kör:
 d) Napkelte és napnyugta után jól megfigyelhető bolygó:

6. Az alábbi mondatokban karikázd be az **I**-betűt, ha igaz, a **H**-betűt, ha hamis kijelentésről van szó.
- a) 2000-ben a tudósok újabb óceán létezését állapították meg. Déli óceánnak nevezték el, mert a déli féltekén található, a 60. szélességi körtől északra. **I H**
- b) Évente csak kétszer, a napfordulók napján a nappal és az éjszaka időtartama az egész Földön megegyezik. **I H**
- c) 150 millió évvel ezelőtt a Pangea Lauráziára és Gondwanára esett szét. **I H**

7. Töltsd ki és fejsd meg a keresztrejtvényt (szlovákul).

1. kisebb szárazföld, amelyet minden oldalról víz vesz körül, 2. a Föld kicsinyített mása, 3. képzeletbeli vonal, amely csaknem teljesen a 180. délkörrel esik egybe, itt változik meg a dátum, 4. a Föld Nap körüli pályájának alakja,
 5. egy adott időzónára jellemző idő, 6. várostérkép, 7. az egyetlen csillag, amely számunkra állócsillagnak tűnik,
 8. az északi félteke 90. szélességi köre, 9. helymeghatározó eszköz a szabadban,
 10. a Föld legnagyobb óceánja, 11. autós utazás alkalmával használatos térkép,
 12. azonos tengerszint feletti magasságokat összekötő vonal, 13. világrész

Megfejtés:

8. Találd ki, kiről van szó, és miről híres az illető.

- a) Roald az első sarkutazó, aki 1911-ben elsőként érte el a(z)-t.
- b) Ferdinand expedíciója a 16. században körbehajózta a Földet. Ezzel bebizonyosodott, hogy a Föld
- c) A svájci óceánkutató, Jacques 1960-ban elérte a(z)-árok alját.

9. A dátumok mellé írd le, melyik évszak kezdődik azon a napon az északi féltekén:

a) 6.22. , b) 12.22., c) 3.21., d) 9.23.

10. A betűket helyesen összerakva egy ismert szlovák származású térképész nevét kapod:

m, a, S, M, l, i, u, e, y, k, n, o, v, í

.....

1733-ban ő vezette be a Pozsonyi délkör (Bratislavský poludník) fogalmát, és térképein kezdő (nulladik) délkörként használta. 25 évig tartó munkássága során több mint 100 térképet készített.

Autor: RNDr. Daša Oremusová, PhD.

Recenzenti: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2012